

Тема: Роль ветеринарної науки і практики у профілактиці внутрішніх хвороб тварин.

1. Роль ветеринарної науки і практики у профілактиці внутрішніх хвороб тварин.
2. Символіка медицини і ветеринарної медицини.

Методичні вказівки.

1. Роль ветеринарної науки і практики у профілактиці внутрішніх хвороб тварин.

Профілактика внутрішніх хвороб – комплекс заходів, спрямованих на створення фізіологічно обґрунтованих умов утримання і годівлі тварин, запобігання шкідливому впливу несприятливих факторів зовнішнього середовища, підтримання високого рівня неспецифічної резистентності та імунної реактивності організму, періодичне проведення диспансеризації, яка дає змогу діагностувати захворювання на ранніх (субклінічних) стадіях хвороби і проводити заходи щодо запобігання їх розповсюдженню.

Профілактична робота ґрунтується на глибокому знанні лікарем ветеринарної медицини основ гігієни, годівлі, технології виробництва і заготівлі кормів, технологічного циклу ферми (комплексу), вимагає від нього наполегливої і систематичної організаторської роботи, тому що здебільшого в основі виникнення внутрішніх неінфекційних хвороб, особливо молодняка, лежить зниження резистентності організму, зумовлене недосконалістю технології утримання і годівлі тварин (див. додатки, відеофільм «Вступ у спеціальність «Ветеринарна медицина»).

Для профілактики внутрішніх незаразних хвороб у спеціалізованих господарствах і комплексах слід вживати таких заходів.

1. Усувати або знижувати до мінімуму вплив на організм тварин стресових факторів. Для цього треба організувати моціон зменшувати шуми роботи механізмів, усувати скупченість, запроваджувати різноманітну годівлю

з обов'язковим включенням у раціон жуйних тварин грубих і соковитих кормів, запобігати різним коливанням основних параметрів мікроклімату.

2 Завозити в промислові комплекси з неповним циклом виробництва з господарств-репродукторів тільки здоровий, з високою природною резистентністю молодняк, для чого ретельно підбирати господарства-репродуктори і відбирати молодняк для дорощування або відгодівлі.

3. Уникати різкого переходу молодняку від годівлі за раціонами прийнятими в господарствах-постачальниках, до відгодівельних раціонів промислового комплексу.

4. Правильно формувати групи тварин за віком, видом, масою тіла, розвитком, не допускати частих перегрупувань їх.

5. Виконувати всі правила транспортування тварин особливо молодняку, з господарств-постачальників у спеціалізовані господарства. Машини повинні мати закритий кузов, усередині оббитий еластичною пористою гумою. В кузові не повинно бути протягів. Навантажувати й розвантажувати тварин слід по спеціальних трапах. Для профілактики транспортного стресу тварин перед навантаженням обробляють протистресовими лікарськими речовинами (вводять транквілізатори (аміназин), розчин глюкози, вітамінні препарати).

6. Створювати оптимальні гігієнічні умови годівлі й утримання тварин.

2. Символіка медицини і ветеринарної медицини.

Найбільш поширений символ медицини – чаша зі змією.

Історія його виникнення йде в тисячолітню історію стародавніх цивілізацій Сходу, Єгипту і Греції, Нового світу. Змія обвиває тіло Ізиди – покровительки лікування в Древньому Єгипті.

За тисячі років до нашої ери культ змії як символу мудрості, науки і пізнання виник у греків. Саме змія, відповідно до грецької міфології, навела Асклепія на думку про можливість воскрешати мертвих. Одного разу знаменитий цілитель був запрошений до палацу критського царя Міноса, щоб воскресити його померлого сина. На своїй палиці Асклепій несподівано

побачив змію і вбив її. Зараз же з'явилася інша змія з цілющою травою в роті і воскресила вбиту. Асклепій скористався цією травою і воскресив померлого.

Посох Асклепія.

Посох Асклепія, навколо якого обвивається змія, звичайно зображувався у вигляді необробленої дерев'яної палиці з сучками. Він символізує зв'язок із землею і палицю, що означає довгі мандри лікаря. Медичні трактати Стародавньої Індії рекомендували лікарю мати посох, оскільки хворі більше довіряли досвідченим і літнім людям.

Римський письменник Пліній Старший писав, що укуси змії в будь-який момент може покласти межу життя людини. Деякі дослідники вважають, що в основі «змійної символіки» в медицині лежить страх людини перед змією, бажання умилювати грізну «богиню смерті» або відлякати хворобу, використовуючи грізний вигляд змії. Стародавні перекази містять безліч згадок про міфічних змієподібних істот, що загрожують життю людини. У той же час частини їх тіла і отрута вважалися сильними і універсальними ліками. Так, Пліній Старший в «Природній історії» писав про цілющі властивості амбісфени (грец. «рухається у двох напрямках») – змії з двома головами: одна розташована в звичайному місці, інша на хвості.

Змія символізувала смерть і безсмертя, добро і зло. Їх уособлював і її роздвоєний язик, і отруйність її укусів поряд з цілющою дією отрути, і загадкова здатність гіпнотизувати дрібних тварин і птахів. Це видиме протиріччя, поєднання в одному зображенні двох різних, часто протилежних начал, характерне для символів, що прийшли до нас з глибокої давнини. Інший приклад втілення цього протиріччя – чаша. Походження цієї емблеми лікування

різні гіпотези пов'язують з цілющою дією води і традицією приготування ліків в ритуальній чаші.

Найбільш поширене припущення про виникнення чаші як медичного символу пов'язує її зі сприйняттям прісної води, що ллється з неба в посушливих та пустельних країнах Стародавнього Сходу. Вода була тут даром небес. Спіймати і зберегти дорогоцінну вологу можна було руками, складеними разом у вигляді чаші, а також за допомогою каменів з поглибленнями – «чашкових каменів», глиняного і металевому посуду. Моління про дарування води супроводжувалися проханнями про збереження життя і зцілення від недуг.

Народні оповіді, що дійшли до нашого часу, зберегли вирази «чаша життя», «чаша щастя», «чаша терпіння», «чаша страждань», «випити чашу до дна», «нехай будинок буде як повна чаша», «нехай обмине мене чаша сія». Вони говорять про двійний початок образу чаші – подвійного (двудонного) кубка, творіння землі і неба. У ньому, згідно з міфологічним уявленням Стародавнього Сходу і античного світу, відображається подвійна природа людини. Коли людина п'є з чаші земної початку, його сили звертаються до земних пристрастей. Пиття з небесної чаші спрямовує його до неба, до піднесеним ідеалам, позбавленню від пристрастей і помилок. Грецький фіал – чашу без підставки використовували у різних ритуалах, спрямованих на досягнення здоров'я, зцілення від хвороб, успіху в справах. Її часто тримають в руках доньки Асклепія Гігієя і Панакея. У цієї чаші не випадково немає другого дна: вона покликана нести в собі лише цілюще, початок і душевний спокій. Іноді походження чаші зі змією як медичного символу пов'язують з історією отруту і протиотруту. Ліки часто мали складний склад і включали в себе зміїну отруту. Про дію зміїної отрути писали багато лікарів і філософів Стародавньої Греції та Риму. Вивченням отруту тваринного походження, у тому числі зміїної, займався Аристотель. Клеопатра (I ст. до н.е.), вивчала зміїну отруту і випробовувала її на рабах. Грецький лікар Никандр (III ст.) описав дію зміїної отрути і вказав склад протиотруту. Зміїна отрута і в наш час входить до складу медичних препаратів. Особливо великого поширення, як ліки, зміїна отрута

набула в епоху середньовіччя. Крім того, вважалося, що печінка і жир змії очищають кров, а суп із змії додає мужності.

Емблема із зображенням чаші і змії, яку ми звикли бачити, як стверджує академік Є.Н. Павловський, була запропонована у XVI столітті знаменитим лікарем Парацельсом.

Червоний хрест і червоний напівмісяць.

Червоний хрест і червоний напівмісяць спочатку використовувались в якості емблеми санітарної служби збройних сил, яка надавала захист і допомогу хворим і пораненим. Використання зображення червоного хреста і червоного напівмісяця знаходиться під контролем Женевських конвенцій 1949 року, а також додаткових протоколів до них 1977 р.

В мусульманських країнах емблема була змінена – замість червоного хреста тут символом допомоги хворим і пораненим є червоний напівмісяць.

Одним із засновників знаменитої емблеми червоного хреста став Анрі Дюнан, який в 1859 році був вражений кількістю людських втрат у битві при Сольферино. Армійські санітари не змогли тоді справитися з покладеними на них обов'язками. Однією з причин цього була відсутність у них будь-яких особливих відзнак які могли бути впізнаними кожною з конфліктуючих сторін. Уже через 4 роки на Міжнародній конференції в Женеві була прийнята емблема спілок по наданню допомоги пораненим військовослужбовцям. Цією емблемою став червоний хрест на білому фоні.

В наш час використовувати емблему Червоного хреста і червоного напівмісяця крім Міжнародної Федерації Червоного Хреста і Червоного Напівмісяця дозволено національним спілкам. У воєнний час зображення червоного хреста або напівмісяця на білому фоні служить особливою відзнакою і захистом військово-медичних формувань, а також госпіталів, лікарень і транспортних засобів, які надають медичну допомогу.

Символ ветеринарної медицини – синій хрест. Ось один з варіантів:

Синій хрест – це знак ветеринарної медицини. Синій хрест має більш широке значення, ніж Червоний. Верхня вертикальна частина його – знання і вміння, права горизонтальна вітка означає мудрість і обережність, нижня вертикаль – символ чесності і справедливості, а ліва горизонталь – мужності і терпіння.

Контрольні запитання:

1. Назвіть вчених, які внесли визначний вклад у розвиток терапії.
2. Розкрийте суть профілактики і яке значення вона має в запобіганні внутрішніх хвороб сільськогосподарських тварин?
3. Поясніть суть символу медицини «Чаша зі змією».
4. Дайте пояснення символу ветеринарної медицини – синій хрест.

Тести

Завдання з вибором однієї правильної відповіді.

Завдання складається із запитання та чотирьох варіантів відповіді, серед яких потрібно вибрати один варіант.

1. «Батьком медицини» називають:

- а) Абсірта; б) Гарвея; в) Гіппократа; г) Галена.

2. Хто виділив ветеринарію з медицини в самостійну науку:

- а) Гарвей; б) Абсірт; в) Везалій; г) Гален.

3. Перша ветеринарна школа була створена в:

- а) 1808 р. б) 1715 р. в) 1661 р. г) 1761 р.

4. Що означає нижня вертикальна частина синього хреста:

- А. знання і вміння; В. чесність і справедливість;
Б. мудрість і обережність; Г. мужність і терпіння.

5. Емблему із зображенням чаші і змії запропонував:

- А. Корвізар; В. Абсірт;
Б. Авіценна; Г. Парацельс.

